

İNFAZ HÂKİMLİĞİ KANUNU

Kanun Numarası

: 4675

Kabul Tarihi

: 16/5/2001

Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih: 23/5/2001

Sayı: 24410

Yayımlandığı Düstur

: Tertip: 5

Cilt : 40

Amaç ve kapsam

Madde 1 – Bu Kanunun amacı, infaz hâkimliklerinin kuruluş, görev, çalışma esas ve usullerini düzenlemektir.

(Değişik ikinci fıkra:14/4/2020-7242/1 md.) Bu Kanun, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemlere veya bunlarla ilgili faaliyetlere ya da Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararlara yönelik şikayetleri incelemek ve karara bağlamak, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin hâkim veya mahkeme tarafından verilmesi gerekli kararları almak, işleri yapmak ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere kurulan infaz hâkimliklerine ilişkin hükümleri kapsar.

(Mülga üçüncü fıkra: 2/7/2018 – KHK/700/133 md.)

İnfaz hâkimliklerinin kuruluşu ve yetkisi

Madde 2 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:14/4/2020-7242/2 md.)

Bu Kanunla ve diğer kanunlarla verilen görevleri yerine getirmek amacıyla her il merkezi ile bölgelerin coğrafi durumları ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak belirlenen ilçelerde Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak Adalet Bakanlığınca infaz hâkimliği kurulur.

İş durumunun gerekli olduğu yerlerde birden fazla infaz hâkimliği kurulabilir. Bu durumda infaz hâkimlikleri numaralandırılır. Müstakilen infaz hâkimliğine atanan hâkimler, adli yargı adalet komisyonlarında başka mahkemelerde veya işlerde görevlendirilemez.

İnfaz hâkimliği bulunduğu il veya ilçenin adı ile anılır.

İnfaz hâkimliğinin yargı çevresi, kurulduğu il merkezi ve ilçeler ile bunlara adlı yönden bağlanan ilçelerin idari sınırlarıdır.

Ağır ceza mahkemeleri ile büyükşehir belediyesi bulunan illerde, büyükşehir belediyesi sınırları içerisindeki il ve ilçenin adı ile anılan infaz hâkimliğinin yargı çevresi, il veya ilçe sınırlarına bakılmaksızın Adalet Bakanlığının önerisi üzerine Hâkimler ve Savcılar Kurulunca belirlenir.

Coğrafi durum ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak bir infaz hâkimliğinin kaldırılmasına veya yargı çevresinin değiştirilmesine, Adalet Bakanlığının önerisi üzerine Hâkimler ve Savcılar Kurulunca karar verilir.

İnfaz hâkimliğinin yetkisi, hükmün infazına ilişkin işlemin yapıldığı yere göre belirlenir.

Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında idarece yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlere ilişkin yapılan şikayetler bakımından işlemin yapıldığı veya faaliyetin gerçekleştiği ceza infaz kurumunun bulunduğu yer infaz hâkimliği yetkilidir.

İnfaz hâkimliğinde bir yazı işleri müdürü ile yeteri kadar personel bulunur.

İnfaz hâkimlerinin nitelikleri ve atanmaları

Madde 3 – İnfaz hâkimliğine, atanacakları bölgeye veya bir alt bölgeye hak kazanmış adlı yargı hâkim ve Cumhuriyet savcıları arasından Hâkimler ve Savcılar (...)¹ Kurulunca iş ve kadro durumuna göre atama yapılır veya o yerdeki hâkimlerden birine infaz hâkimliği yetkisi verilebilir.

Doğrudan doğruya infaz hâkimi olarak atanınların yükselmeleri, müfettiş hal kâğıtları ile çıkardıkları iş miktarına göre Hâkimler ve Savcılar (...)¹ Kurulu tarafından yapılır. Yetki verilenlerin bu çalışmaları ise, yükselmelerinde ayrıca değerlendirilir.

İnfaz hâkimliklerinin görevleri²

Madde 4 – İnfaz hâkimliklerinin görevleri şunlardır:

1. Hükümlü ve tutukluların ceza infaz kurumları ve tutukevlerine kabul edilmeleri, yerleştirilmeleri, barındırılmaları, ısisitmaları ve giydirilmeleri, beslenmeleri, temizliklerinin sağlanması, bedensel ve ruhsal sağlıklarının korunması amacıyla muayene ve tedavilerinin yaptırılması, dışarıyla ilişkileri, çalıştırılmaları gibi işlem veya faaliyetlere ilişkin şikayetleri incelemek ve karara bağlamak.

2. Hükümlülerin cezalarının infazı, müşahadeye tâbi tutulmaları, açık cezaevlerine ayrılmaları, izin, sevk, nakil ve tahliyeleri; tutukluların sevk ve tahliyeleri gibi işlem veya faaliyetlere ilişkin şikayetleri incelemek ve karara bağlamak.

3. Hükümlü ve tutuklular hakkında alınan disiplin tedbirleri ve verilen disiplin cezalarının kanun, veya diğer mevzuat hükümlerine aykırı olduğu iddiasıyla yapılan şikayetleri incelemek ve karara bağlamak.³

4. Ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurullarının kendi yetki alanlarına giren ceza infaz kurumları ve tutukevlerindeki tespitleri ile ilgili olarak düzenleyip intikal ettirdikleri raporları inceleyerek, varsa şikayet niteliğindeki konular hakkında karar vermek.

5. **(Ek:14/4/2020-7242/4 md.)** Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararlara karşı yapılan şikayetleri incelemek.

6. **(Ek:14/4/2020-7242/4 md.)** Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mahsup,

¹ 14/4/2020 tarihli ve 7242 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle, bu maddede yer alan “Yüksek” ibareleri metninden çıkarılmıştır.

² 14/4/2020 tarihli ve 7242 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle, bu fikraya (4) numaralı bentten sonra gelmek üzere bentler eklenmiş ve diğer bent numarası buna göre teselsül ettirilmiştir.

³ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK’nın 133 üncü maddesiyle, bu bentte yer alan “, tüzük veya yönetmelik hükümleri ile genelgeleri” ibaresi “veya diğer mevzuat hükümlerine” şeklinde değiştirilmiştir.

ceza zamanaşımı ve hükümlünün ölümü hâllerinde verilecek kararlar da dahil olmak üzere hâkim veya mahkeme tarafından verilmesi gerekli kararları almak ve işleri yapmak.

7. Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

Kanunlarda başka bir yargı merciine bırakılan konulara ilişkin hükümler saklıdır.

İnfaz hâkimliğine şikayet ve usulü⁴

Madde 5 – Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlerin ya da Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararların kanun veya diğer mevzuat hükümlerine aykırı olduğu gerekçesiyle bu karar, işlem veya faaliyetlerin öğrenildiği tarihten itibaren onbeş gün, herhalde yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içinde şikayet yoluyla infaz hâkimliğine başvurulabilir.⁵

Şikayet, dilekçe ile doğrudan doğruya infaz hâkimliğine yapılabileceği gibi; Cumhuriyet başsavcılığı veya ceza infaz kurumu ve tutukevi müdürlüğü aracılığıyla da yapılabilir. İnfaz hâkimliği dışında yapılan başvurular hemen ve en geç üç gün içinde infaz hâkimliğine gönderilir. Sözlü yapılan şikayet, tutanağa bağlanır ve bir sureti başvurana verilir.

Şikayet yoluna, kendisi ile ilgili olmak kaydıyla hükümlü veya tutuklu ya da eşi, anası, babası, ayırt etme gücüne sahip çocuğu veya kardeşi, müdafii, kanunî temsilcisi veya ceza infaz kurumu ve tutukevi izleme kurulu başvurabilir.

Şikayet yoluna başvurulması, verilen kararın, yapılan işlem veya faaliyetin yerine getirilmesini durdurmaz. Ancak, infaz hâkimi giderilmesi güç veya imkansız sonuçların doğması ve karar, işlem veya faaliyetin açıkça hukuka aykırı olması koşullarının birlikte gerçekleşmesi durumunda karar, işlem veya faaliyetin ertelenmesine veya durdurulmasına karar verebilir.

İnfaz hâkimliğince şikayet üzerine verilen kararlar⁶

Madde 6 – Şikayet başvurusu, 5inci maddede yazılı sürenin geçmesinden sonra veya infaz hâkimliğinin görev ve yetki alanı dışında kalan bir karar, işlem veya faaliyete karşı ya da başvuru hakkı olmayan kimselerce yapılmışsa infaz hâkimi, başvuru dilekçesini esasa girmeden

⁴ 14/4/2020 tarihli ve 7242 sayılı Kanunun 5inci maddesiyle, birinci fikraya “ilgili faaliyetlerin” ibaresinden sonra gelmek üzere “ya da Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararların” ibaresi ile “gerekçesiyle bu” ibaresinden sonra gelmek üzere “karar,” ibaresi, dördüncü fikrasına “başvurulması,” ibaresinden sonra gelmek üzere “verilen kararın,”, “doğması ve” ibaresinden sonra gelmek üzere “karar,” ve “gerçekleşmesi durumunda” ibaresinden sonra gelmek üzere “karar,” ibaresi eklenmiştir.

⁵ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK’nın 133 üncü maddesiyle, bu fikrada yer alan “, tüzük ve yönetmelik hükümleri ile genelgelere” ibaresi “veya diğer mevzuat hükümlerine” şeklinde değiştirilmiştir.

⁶ 14/4/2020 tarihli ve 7242 sayılı Kanunun 6ncı maddesiyle, birinci fikraya “kalan bir” ibaresinden sonra gelmek üzere “karar,” ibaresi ve üçüncü fikraya “yerinde görürse,” ibaresinden sonra gelmek üzere “verilen kararın veya” ibaresi eklenmiş, dördüncü fikrasında yer alan “4.4.1929 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu” ibaresi “4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu” şeklinde ve altıncı fikrada yer alan “kurulduğu yer” ibaresi “yargı çevresinde bulunduğu” şeklinde değiştirilmiştir.

reddeder; şikayet başvurusu başka bir yargı merciinin görevi içerisinde ise o mercie gönderir.

Şikayet başvurusu üzerine infaz hâkimi, duruşma yapmaksızın dosya üzerinden bir hafta içinde karar verir; ancak, gerek gördüğünde karar vermeden önce şikayet konusu işlem veya faaliyet hakkında re'sen araştırma yapabilir ve ilgililerden bilgi ve belge isteyebilir; ayrıca ceza infaz kurumu ve tutukevi ile ilgili Cumhuriyet savcısının da yazılı görüşünü alır. **(Ek cümleler: 22/7/2010 - 6008/5 md.)** Disiplin cezasına karşı yapılan şikayet üzerine infaz hâkimi, hükümlü veya tutuklunun savunmasını aldıktan ve talep edilen diğer delilleri toplayıp değerlendirdikten sonra kararını verir. Hükümlü veya tutuklu, savunmasını, hazır bulunmak ve vekaletnamesini ibraz etmek koşuluyla avukatıyla birlikte veya avukatı aracılığıyla yapabilir. İnfaz hâkimi gerekli görmesi durumunda hükümlü veya tutuklunun savunmasını ceza infaz kurumunda da alabilir.

İnfaz hâkimi, inceleme sonunda şikayetçi yerinde görmezse reddine; yerinde görürse, verilen kararın veya yapılan işlemin iptaline ya da faaliyetin durdurulmasına veya ertelenmesine karar verir.

İnfaz hâkimi, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre inceleme ve işlemlerini yürütür ve kararını verir.

(Değişik beşinci fıkra:14/4/2020-7242/6 md.) İnfaz hâkiminin kararlarına karşı şikayetçi veya ilgili Cumhuriyet savcısı tarafından, tebliğden itibaren iki hafta içinde Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir. Kanunlarda infaz hâkiminin onayına tabi olduğu belirtilen hususlarda da bu hükmü uygulanır.⁷

İtiraz, infaz hakimliğinin yargı çevresinde bulunduğu ağır ceza mahkemesine (...)⁸ yapılır. İnfaz hâkimi aynı zamanda bu mahkemenin üyesi olduğu takdirde itirazla ilgili karara katılamaz.

Madde 7 – (Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 116 ncı maddesi ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iş ve kadro durumu dikkate alınarak, 2 ncı madde hükümlerine göre Adalet Bakanlığıca kurulacak infaz hâkimliklerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca atama yapılır. Bu atamalar yapılmışcaya kadar Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yetki ile görevlendirme yapılır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılan işlem veya faaliyetlere karşı ilgili infaz hâkimliğine şikayet yoluyla başvurulabilir.

⁷ 2/3/2024 tarihli ve 7499 sayılı Kanunun 37 ncı maddesi ile bu fıkra yer alan "yedi gün" ibaresi "iki hafta" şeklinde değiştirilmiştir.

⁸ 15/8/2017 tarihli ve 694 sayılı KHK'nın 203 üncü maddesiyle, bu fıkra yer alan ", ağır ceza mahkemesinin birden fazla dairesinin bulunması halinde (2) numaralı daireye" ibaresi yürürlükten kaldırılmış, daha sonra bu hükmü 1/2/2018 tarihli ve 7078 sayılı Kanunun 189 uncu maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Geçici Madde 2- (Ek:14/4/2020-7242/7 md.)

Bu Kanunun 6 ncı maddesinin beşinci fıkrası ile 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 14 üncü maddesinin beşinci fıkrası, 48 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi, 105/A ve 110 uncu maddeleri hariç olmak üzere, bu maddeyi ihdas eden Kanunla, İnfaz Hâkimliği Kanunu ve Türk Ceza Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda infaz hâkimliğinin kuruluş, görev, yetki ve işleyişine ilişkin yapılan değişiklikler veya infaz hâkimliğine yeni görevler veren düzenlemeler, 1/9/2020 tarihinden itibaren uygulanır. Bu tarihe kadar; mevcut hükümlerin uygulanmasına devam olunur, infaz hâkimliklerine bu maddeyi ihdas eden Kanunla değişiklik yapmak suretiyle verilen görevler bakımından mahkemelerin mevcut görev ve yetkileri devam eder, belirtilen işler bu mahkemelerce sonuçlandırılır ve bu tarihe kadar yapılan şikayet, başvuru ve talepler bakımından infaz hâkimliğinin görevine girdiğinden dolayı yetkisizlik veya görevsizlik kararı verilemez.

Bu maddeyi ihdas eden Kanunla infaz hâkimliğinin kuruluş, görev, yetki ve işleyişine ilişkin yapılan değişiklikler nedeniyle olağan veya olağanüstü kanun yolu incelemesinde bozma kararı verilemez.

Bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan değişikliklerin uygulanacağı tarihe kadar, iş ve kadro durumu dikkate alınarak, 2 ncı maddenin değiştirilen hükümlerine göre infaz hâkimlikleri kurulur ve faaliyete geçirilir.

Madde 8 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 9 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

4675 SAYILI KANUNA İŞLENEMEYEN HÜKÜMLER

1 – 22/7/2010 tarihli ve 6008 sayılı Kanunun Geçici Maddesi:

Geçici Madde 1- Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce verilmiş ve infaz hâkimliğinin incelemesinden geçmiş disiplin cezalarına karşı, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren altı ay içinde yeniden yapılan başvurular, 4675 sayılı Kanunun bu Kanunla değişik 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen usulle karara bağlanır.

**4675 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin veya İptal eden Anayasa Mahkemesi kararının Numarası	685 Sayılı KHK'nın Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
6008	2, 6 ve İşlenemeyen hükmü	25/7/2010
KHK/694	6	25/8/2017
7078	6	8/3/2018
KHK/700	1, 4, 5	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andicerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
7242	1, 2, 3, 4, 5, 6, Geçici Madde 2	15/4/2020
7499	6	1/6/2024